

1

(Virtuele) Derde Wereldoorlog

Op 9 november 2016, om 09.32 uur Moskouse tijd, nam parlamentslid Vjatsjeslav Nikonov van de pro-Poetinpartij Verenigd Rusland plaats achter de microfoon in de Russische Doema, het Russische parlement, om een nogal ongebruikelijke mededeling te doen.

Nikonov, de kleinzoon van Vjatsjeslav Molotov, de meedogenloze stalinist wiens naam voortleeft in de molotovcocktail, was al een slordige veertig jaar actief in de Russische politiek, en had zelfs een tijdlang deel uitgemaakt van Vladimir Poetins staf. Nu stond hij op het punt een bedrieglijk eenvoudige mededeling te doen, die op een bepaalde manier even historisch en opruiend was als alles wat zijn grootvader ooit had gedaan.

‘Beste vrienden, gewaardeerde collega’s!’ zei Nikonov. ‘Drie minuten geleden erkende Hillary Clinton haar nederlaag in de Amerikaanse presidentsverkiezingen, en enkele seconden geleden is Trump begonnen aan zijn toespraak als de gekozen president van de Verenigde Staten van Amerika. Ik feliciteer u allen hiermee.’¹

Hoewel Nikonov niets zei wat de meesten in het Kremlin niet al wisten, kon zijn korte verklaring rekenen op een enthousiast applaus. Donald J. Trump was zojuist Vladimir Poetins man in het Witte Huis geworden.

Dit boek vertelt het verhaal van een van de belangrijkste inlichtingenoperaties uit de geschiedenis, een onderneming die gedurende decennia werd voorbereid, en waarmee de Russische maffia en agenten van de Russische inlichtingendiensten met succes probeerden een opzettelijk onwetende, dan wel een van alles onver-

klaarbaar onbewuste Russische ‘*asset*’ te ontwikkelen, in opspraak te brengen en vervolgens in het Witte Huis te installeren als de machtigste man op aarde. Zonder ook maar één schot te lossen zorgden de Russen ervoor dat er een man aan de macht kwam die direct begon met het ondermijnen van het westerse bondgenootschap, dat ruim zeventig jaar het fundament was onder de Amerikaanse veiligheid; een man die omvangrijke handelsoorlogen met Amerika’s oude bondgenoten begon, die rechtspopulistische anti-immigratiesentimenten aanwakkerde en die een aanval op de Amerikaanse rechtsstaat deed.

Kortom, in een tijd waarin de Verenigde Staten werden geconfronteerd met een nieuwe vorm van oorlogvoering – de ‘hybride oorlogvoering’, die onder meer bestaat uit digitale oorlogvoering, hacken en de verspreiding van desinformatie – is een man aan het roer komen te staan die het land nagenoeg weerloos laat en soms op achteloze wijze precies datgene deed wat het Kremlin graag ziet gebeuren.

Het is een verhaal dat moeilijk te vertellen is, hoewel Donald Trumps banden met Rusland gedurende de laatste vier decennia een nauwelijks verhuld geheim zijn, dat vlak onder de oppervlakte verborgen ligt. Een van de redenen dat deze banden zo lang onopgemerkt bleven, is wellicht dat enkele aspecten ervan zo verontrustend zijn en zulke diepe implicaties hebben, dat Amerikanen instinctief de duistere feiten negeren die zich in feite vlak onder hun neus bevinden.

Dit heeft tot gevolg dat de precieze bewoordingen om te beschrijven wat er is gebeurd, aanleiding zijn tot felle semantische discussies. Was wat Rusland heeft gedaan voor en tijdens de presidentsverkiezingen van 2016 nu een aanval op de soevereiniteit van de VS of alleen maar een ongepaste bemoeienis met binnenlandse aangelegenheden? Was het een oorlogshandeling? Veranderde de Russische inmenging de resultaten van de presidentsverkiezingen van 2016? Was het hoogverraad? Is Donald Trump een verrader?

Een Russische agent? Of alleen een zogeheten nuttige idioot die op de een of andere manier, als gevolg van bewuste blindheid of kolossale onnoztheid niet eens inziet hoezeer hij door Rusland is gecompromitteerd?

President Donald Trump zelf ontkent natuurlijk dat hij iets te maken heeft met Rusland. Zo twitterde hij tien dagen voor zijn inauguratie: ‘Rusland heeft nooit geprobeerd mij te beïnvloeden. IK HEB NIETS TE MAKEN MET RUSLAND – GEEN DEALS, GEEN LENINGEN, GEEN WAT DAN OOK!’²

Maar zoals dit boek zal aantonen, hebben president Donald Trump en zijn zakenpartners de afgelopen vier decennia belangrijke banden gehad met minstens negenenvijftig mensen die zaken tussen Trump en de Russen mogelijk maakten. Onder hen zijn tientallen relaties die banden met de Russische maffia zouden hebben.

Het zal aantonen dat president Trump toestond dat aan de Trump-organisatie gelieerd vastgoed is gebruikt om gedurende drie decennia enorme bedragen – hoogstwaarschijnlijk miljarden dollars – door de Russische maffia wit te laten wassen.

Het zal aantonen dat president Trump gedurende een groot deel van die periode in de Trump Tower – zowel zijn privé- als kantooradres, en het kroonjuweel van zijn vastgoedimperium – en in andere gebouwen die zijn eigendom waren, regelmatig onderdak bood aan oligarchen met hechte banden met het Kremlin en aan enkele van de machtigste figuren van de Russische maffia.

Het zal aantonen dat de Russische maffia in die periode hoogstwaarschijnlijk een ‘de facto agent’ van de Russische Federatie was, op een vergelijkbare manier als de Amerikaanse inlichtingendiensten de Verenigde Staten dienen, en dat veel van de mensen gelieerd aan Trump sterke banden hebben met de FSB, de Russische staatsveiligheidsdienst en opvolger van de gevreesde KGB.

Het zal aantonen dat president Trump meer dan veertig jaar een persoon was voor wie de Sovjet- en Russische inlichtingendiensten grote belangstelling hadden, en dat hij waarschijnlijk het doelwit is

geweest van een of meer operaties die *kompromat* (compromitterend materiaal) over hem met betrekking tot seksuele activiteiten heeft opgeleverd.

Het zal aantonen dat Russische agenten, onder wie sleutelfiguren uit de Russische maffia, decennialang nauwgezet de zwakke plekken in de Amerikaanse politieke wie-betaalt-bepaalt-cultuur hebben bestudeerd: van benzineleveranties tot Wall Street, van campagnefinanciering tot de wijze waarop K Street-lobbyisten in Washington te werk gaan.* En hoe ze vervolgens talrijke invloedrijke advocaten, lobbyisten, accountants en vastgoedontwikkelaars in de arm namen in een poging het Amerikaanse verkiezingssysteem en zijn juridische processen en financiële instellingen te beïnvloeden.

Het zal aantonen dat president Trump zeker niet de enige potentiële ‘asset’ was die de Russen in het vizier hadden, maar dat hij tot de van tientallen politici – hoofdzakelijk Republikeinen, maar ook enkele Democraten – en zakenmensen behoorde die schuldplichtig aan de Russen waren; en dat er twintig jaar lang miljarden dollars naar Republikeinse politici stroomden, onder wie ook de leider van de Republikeinse meerderheid in de Senaat, Mitch McConnell, afkomstig van individuen en bedrijven die waren gevestigd in Rusland, of banden met dat land hadden.

Het zal aantonen dat enkele van de machtigste figuren binnen de Amerikaanse nationale veiligheidssector – onder wie twee FBI-directeuren, William Sessions en Louis Freeh, en de speciale CIA-adviseur Mitchell Rogovin – hebben samengewerkt met Russen die worden beschouwd als personen die een bedreiging voor de Verenigde Staten vormen.

Het zal aantonen dat president Trump een schuldenlast van 4 miljard dollar had toen Russisch geld hem redde, en dat hij als gevolg

* K Street is een straat in Washington waar onder meer veel lobbyisten gevestigd zijn.

daarvan diep in het krijt stond, en staat, bij de Russen voor het doen herleven van zijn zaken carrière en voor het lanceren van zijn nieuwe loopbaan in de politiek.

Het zal aantonen dat president Trump een nauwe samenwerking aanging met een ex-gevangene genaamd Felix Sater, die naar verluidt banden had met de Russische maffia; dat Trump het feit dat Sater een strafblad bezat niet bekend heeft gemaakt en dat hij sterk heeft geprofiteerd van hun relatie.

En het zal aantonen dat, nu president Trump de opperbevelhebber van het leger van de Verenigde Staten is, hij voor Vladimir Poetin een, om de woorden van de voormalige directeur van de nationale veiligheidsdiensten James Clapper te gebruiken, ‘informatierijke asset’ is.³ Of nog ernstiger, in de woorden van voormalig CIA-agent Glenn Carle in *Newsweek*: ‘[Mijn inschatting is dat...] Trump daadwerkelijk rechtstreeks voor de Russen werkt.’⁴

Misschien was het James Comey die de situatie het beste kenschetste. In januari 2017, slechts een week nadat Donald Trump was geïnaugureerd, nodigde de president de toenmalige FBI-directeur Comey uit op het Witte Huis voor een etentje met z’n tweeën. Comey karakteriseert Trump als ‘onethisch en niet gebonden aan de waarheid’⁵ vergelijkt zijn gedrag met dat van een maffiabaas en schrijft in *A Higher Loyalty* dat Trump tegen hem zei: ‘Ik heb loyaliteit nodig. Ik verwacht loyaliteit.’

Het verzoek deed Comey denken aan een initiatierite van de Cosa Nostra, met Trump in de rol van het hoofd van de maffiafamilie. ‘Ik was verbijsterd door deze ontmoeting,’ schrijft hij. ‘Zoiets had ik in het Oval Office nog nooit meegemaakt. Terwijl ik voelde hoe ik in de invloedssfeer van Trump werd gezogen, gingen mijn gedachten opnieuw terug naar de eerste jaren van mijn carrière toen ik als aanklager onderzoek deed naar de maffia. De kring van intimi die alles stilzwijgend goedkeurt. De baas die alle touwtjes in handen heeft. De loyaliteitseed. Het wij-tegen-zij-perspectief op de wereld. Het liegen over alle dingen, van klein tot groot, ten dienste van een

bepaalde loyaliteit, die de organisatie boven elke vorm van moraliteit en waarheid plaatst.⁶

Comey schrijft zijn maffiavergelijking op alsof het een metafoor is. Maar in zekere zin is het meer dan dat. Wat hieronder volgt is het verhaal van Trumps relatie van vier decennia met de Russische maffia, en van de Russische inlichtingenoperatie die hem het Witte Huis in hielp.

Op 23 juni 2017, zes maanden na zijn inauguratie, twitterde president Donald Trump dat zijn voorganger Barack Obama ‘ver van tevoren wist’ van de Russische inmenging in de Amerikaanse verkiezingen. De tweet was opvallend, omdat het een zeldzame erkenning van de president was dat Rusland zich inderdaad had bemoeid met de verkiezingen van 2016, al hekelde Trump tegelijkertijd het onderzoek naar de kwestie, dat hij bestempelde als een ‘heksenjacht’.

Op dat moment had de Russische president Vladimir Poetin, toen onderweg naar de Krim, het schiereiland dat Rusland in 2014 van Oekraïne had geannexeerd, reden om dankbaar te zijn voor elke vorm van dekking die zijn Amerikaanse vriend hem bood. Zijn reisbestemming was controversieel en zorgde ervoor dat de Oekraïense vijandigheid oplaaide. Het ministerie van Buitenlandse Zaken van dat land vaardigde een verklaring uit dat Kiev ‘het bezoek beschouwde ... als een grove schending van de soevereiniteit van de staat en van de territoriale integriteit van Oekraïne’.⁷ In het schaduwspel van de twee mannen was deze kwestie steevast op de achtergrond aanwezig. Poetins schijnbare steun aan Trump leek hand in hand te gaan met de instemming van de laatste van de Russische agressie in Oekraïne.

Terwijl Poetin en Trump de krantenkoppen bepaalden, vond er in Devens, Massachusetts, een gebeurtenis plaats die op het eerste gezicht lichtjaren verwijderd leek van het Trump-Ruslandschandaal, maar er in werkelijkheid nauw mee verbonden was. John ‘Sonny’ Franzese, de oudste gevangene in een Amerikaanse staatsgevangenis,

werd vrijgelaten uit het Federal Medical Center nadat hij een straf van acht jaar voor afpersing had uitgezeten.⁸

Dankzij zijn leeftijd – Franzese had net zijn honderdste verjaardag gevierd – werd er in de hele wereld aandacht aan zijn vrijlating geschonken, van *Der Spiegel*⁹ tot de *New York Post*, dat ook nog even melding maakte van Franzese's glorie-dagen, toen hij met Frank Sinatra en bokskampioen Jake LaMotta in de Copacabana-nachtclub rondhing.¹⁰ Als onderbaas binnen de gevreesde Colombo-familie was Franzese herhaaldelijk ontsnapt aan moordaanklachten, waarschijnlijk omdat hij er zo goed in was lichamen te laten verdwijnen. Na een van die vrijspraken legde hij in een opgenomen gesprek uit dat hij de lichamen van de tientallen mensen die hij had vermoord, had laten verdwijnen: 'Snijd slachtoffer in stukken in kinderbadje. Kook lichaamsdelen in de magnetron. Duw de delen in de afvalvernietiger. Heb geduld.'¹¹

Franzese behoorde tot de oude school van de maffia, hij was een relict uit het tijdperk halverwege de twintigste eeuw toen de vijf families van de Cosa Nostra de dienst uitmaakten, dezelfde elkaar bestrijdende groepen die verbeeld worden in *The Godfather*. Zijn terugkeer naar Brooklyn riep opnieuw die krachtige, mythische saga op die zo diep verankerd zit in het Amerikaanse collectieve bewustzijn. Toch is het meest beklijvende deel van zijn nalatenschap, die voor eeuwig een plek in de Amerikaanse geschiedenis zal hebben, op dit moment nog vrijwel onbekend. Via zijn zoon Michael hield Sonny Franzese toezicht op een zwendel in belastingontduiking met benzine die in zes jaar tijd uitgroeide tot een miljardenonderneming, totdat de FBI er midden jaren tachtig een eind aan maakte. Het schandaal had ook verreikende geopolitieke gevolgen, aangezien het de eerste keer was dat de Russische maffia zich liet gelden en zich in de juiste positie manoeuvreerde om een cruciale rol te gaan spelen in Donald Trumps politieke opkomst. Die rol is zelfs zo cruciaal dat het geenszins overdreven is te stellen dat zonder de komst van de

Russische maffia naar New York, Donald Trump geen president van de Verenigde Staten zou zijn geworden.

Sonny Franzese, geboren in Napels in 1917, emigreerde als kind met zijn ouders naar de VS, en reed in zijn jeugd in Brooklyn mee als bewaker op zijn vaders bakkerstruck. Zoals wordt verteld in Michael Franzese's *Blood Covenant* begon zijn opkomst in de tijd dat het nachtleven van de maffia bestond uit dineren in de Stork Club op West 58th Street in Manhattan, Sherman Billingsley's chique thuishaven van de beau monde. Daar kreeg Sonny iets met het garderobemeisje, met wie hij ook zou trouwen, en daar bracht hij zijn avonden door in het gezelschap van mensen als Grace Kelly, Marilyn Monroe, Ernest Hemingway, Damon Runyon en Walter Winchell. Het duurde niet lang of de Franzese's werden volwaardig deel van de sterk hiërarchische Colombo-familie, de jongste en wellicht gewelddadigste van de vijf maffiafamilies,^{*} die in een epische en voortdurend moorddadige strijd met elkaar waren verwickeld.¹²

Wat betreft het binnenbrengen van inkomsten voor de Colombo-familie nam Sonny het gokken, de woekerleningen, prostitutie, afpersing en belastingontduiking voor zijn rekening. Deze vervaarlijk ogende man met een stierennek die bekendstond om zijn platte bokkersneus – er werd wel gezegd dat hij op bokser Rocky Graziano leek – transformeerde gaandeweg tot een slanke, keurig verzorgde *don* die pronkte met alle vereiste opsmuk van het beroep: fraaie deukhoed, pinkring met diamant, zwarte puntschoenen, maatpakken en een prachtig op maat gemaakte overjas. Hij voerde in die tijd het bevel over een half dozijn 'luitenanten', die elk op hun beurt dertig 'soldaten' binnen hun organisaties onder zich hadden. En hij bouwde een reputatie op als een man die via meedogenloos handelen kreeg wat hij wilde. 'Hij zwom in de grootste oceaan en

* De vijf families waren de Colombo's, de Gambino's, de Bonanno's, de Lucchese's en de Genoveve's.

was de grootste, gemeenste, angstaanjagendste haai in die oceaan,' zegt Phil Steinberg, een goede vriend van Sonny die een belangrijke figuur was binnen de muziekindustrie. 'Hij wist altijd alles gedaan te krijgen, en wat hij deed, deed hij beter dan wie dan ook.' Of zoals zijn zoon Michael zei: 'Sonny kon de meest onverschrokken huurmoordenaar met een enkele blik verlammen.'¹³

Soms ging hij aanzienlijk verder dan alleen die verlamrende blik. In 1974 werd een Colombo-soldaat die iets te veel aandacht aan Sonny's vrouw had besteed, teruggevonden, begraven in een kelder met een wurgtouw om zijn nek. Volgens *Vanity Fair* waren de geslachtsdelen van de man in zijn mond gepropt, een daad die door de autoriteiten werd gekenschetst als 'een duidelijk signaal van Sonny's ongenoegen.'¹⁴

Als onderbaas was Sonny een van de kandidaten om de hele Colombo-organisatie te gaan leiden. Met Michael onder zijn hoede benutte hij de kansen die zich aan de maffia voordeden in de nieuwe sectoren van de opkomende entertainmentindustrie. Zo financierden ze *Deep Throat*, Linda Lovelace's beruchte pornofilm. Ze ondersteunden Phil Steinbergs *Kama Sutra/Buddah Records*, dat mogelijkheden bood om geld wit te wassen en mensen in de muziekwereld om te kopen; en dat natuurlijk ook hits van onder meer de *Lovin' Spoonful*, de *Shangri-Las* en *Gladys Knight and the Pips* voortbracht.¹⁵

Al snel was Michael net als zijn vader een *caporegime* van de Colombo's, en bovendien de jongste persoon op de lijst van de 'vijftig grootste maffiabazen' van het tijdschrift *Fortune* én een van de rijkste maffialeden sinds Al Capone.¹⁶ Maar in de vroege jaren tachtig onderging de wereld van de georganiseerde misdaad in New York een aardverschuiving. De oorzaak daarvan was destijds nog niet wijdverbreid bekend. Namelijk: de Russen kwamen eraan. Al sinds 1980 werkten de Russen met Italiaanse maffialeden samen.¹⁷ In die tijd zetten de twee misdaadorganisaties gezamenlijk een van de meest lucratieve oplichterijen van de Amerikaanse regering in de geschiedenis op touw.

In die dagen gaf Michael Franzese, toen begin dertig, al bescherming aan het maffialid Lawrence Iorizzo, die driehonderd tankstations in en rondom Long Island en New Jersey in bezit had of daaraan leverde,¹⁸ en was hij schatrijk aan het worden door belastingen van de benzineverkoop af te romen. Deze zwendel was mogelijk dankzij de laksheid waarmee futloze ambtenaren de belastingen op brandstoffen inden.¹⁹ De federale, statelijke en lokale autoriteiten vroegen in totaal 27 dollarcent op iedere gallon benzine, maar deden er eindelijk lang over om dit geld te innen – soms wel meer dan een jaar.

Iorizzo had tientallen brievenbusfirma's in Panama geregistreerd staan waar de tankstations formeel toe behoorden, en het enige wat hij vervolgens hoefde te doen was om elk van de tankstations te sluiten voordat de belastinginner kwam, en het dan opnieuw te openen onder nieuw management en als onderdeel van een andere brievenbusfirma. Tegen de tijd dat de fiscus het geld wilde innen, bevond een groot deel ervan zich al in Iorizzo's zakken. Toen de FBI later de zwendel onderzocht, die zich inmiddels over zes staten had uitgespreid, noemden ze het onderzoek 'operatie Red Daisy'.²⁰

Iorizzo's plan liep gesmeerd, afgezien van één aspect: een groep mannen – Michael Franzese beschreef ze als 'klein grut dat deel uitmaakte van een andere familie' – probeerde zich in te vechten in Iorizzo's operatie.²¹ Volgens Franzese at de 1,95 m lange en 200 kg wegende Iorizzo 'pizza's zoals de meeste mensen rijstwafels eten' en zag hij er nou niet bepaald uit alsof hij bescherming nodig had. Niettemin vroeg Iorizzo Franzese hem te helpen met deze onbeduidende gangstertjes die probeerden hem af te zetten en een plek te veroveren binnen zijn territorium.

Franzese rook zijn kans en bedacht onmiddellijk een oplossing die voor alle partijen acceptabel was. Dit was het begin van een enorm lucratieve samenwerking. Al snel stroomde er zo veel geld binnen dat Franzese gepromoveerd werd tot *caporegime* binnen de Cosa Nostra.²² Vervolgens werd hij in 1984 benaderd door drie vermeende Russische gangsters, David Bogatin, Michael Markowitz en

Lev Persits, met een voorstel vergelijkbaar met dat van Iorizzo. Net als Iorizzo runden zij hun eigen belastingzwendel, en net als Iorizzo hadden zij bescherming nodig.

Wederom zag Franzese de mogelijkheid op enorme winsten, maar hij bekeek de Russen met een mengeling van respect en geringschatting. Bogatin leek met zijn terugwijkende haarlijn en bril met stalen montuur meer op een kantoormedewerker dan op een Russisch maffialid. Diens vader had achttien jaar in een Siberische gevangenis gezeten omdat hij was ‘gepakt’ toen hij een sleutel aan een kantoordeur hing waardoor deze ongelukkigerwijs een portret van Jozef Stalin bedekte – waarmee hij de beeltenis van de Sovjetdictator schond.²³ In 1966 ging Bogatin het Sovjetleger in en diende hij in een Noord-Vietnamese luchtafweereenheid, waar hij zijn bijdrage leverde aan het neerschieten van Amerikaanse piloten.²⁴ Vervolgens ging hij halverwege de jaren zeventig, nadat hij het leger had verlaten, als drukker werken, maar hij werd ontslagen omdat hij illegaal materiaal van Joodse dissidenten drukte.

In 1977, nadat hij door de KGB op een zwarte lijst was geplaatst, ontvluchtte Bogatin Rusland. Hij kwam naar New York en werkte er in een fabriek. Hij kocht een auto, leerde Engels en zette een eigen taxidienst op. Dit leidde tot een tankstation en daarna tot een bedrijf in brandstofdistributie,²⁵ en ondertussen legde hij meer en meer contacten binnen de Russische diaspora.

De onder het communisme opgegroeide Bogatin voelde zich in het kapitalistische systeem als een vis in het water – en dat leverde hem Franzese’s respect op. De Russen waren een van de eersten geweest die deze spectaculair winstgevende zwendel hadden opgezet, en ze hadden zo’n tweehonderd mensen onder hen werken.²⁶ Ze wilden ‘hun kracht laten zien’, zei Franzese toen hij in 1996 voor een subcomité van de Senaat getuigde, ‘en zouden niet aarzelen om hun toevlucht tot geweld te nemen als ze dat nodig achten’.

Franzese had het moeilijker om Bogatins partner serieus te nemen – vooral vanwege diens kleding. Michael Markowitz droeg

protserige juwelen, zwarte gouden kettingen en opzichtige, tot zijn navel opengeknoopte hemden met wijde kragen. In Franzese's optiek probeerde Markowitz John Travolta in *Saturday Night Fever* te zijn, maar deed hij vooral denken aan de shimmy dansende 'wilde en idiote kerels' die in de jaren tachtig in *Saturday Night Live* door Steve Martin en Dan Aykroyd werden gespeeld. De keurig geklede Franzese kon het nauwelijks geloven. Markowitz 'zag eruit als een tapijtverkoper die zojuist de loterij had gewonnen.'²⁷ Was dit echt zijn concurrentie?

Maar uiteindelijk ging geld boven mode. En dus ontmoette Michael Franzese op een zaterdagochtend in de herfst van 1980 Bogatin, Persits en Markowitz in een tankstation in Brooklyn.²⁸ 'Deze Russen* ondervonden problemen bij het innen van geld dat hun verschuldigd was,' herinnerde Franzese zich.²⁹ 'Ook hadden ze problemen met het verkrijgen en behouden van de vergunningen die nodig waren om de benzinezwendel gaande te houden.'

Op beide gebieden kon Franzese hen helpen. Een van zijn 'soldaten' was een man genaamd Vinnie, en zoals Franzese het zei: 'Vinnie's baan was om te zeggen "betaal het geld, of ik breek je benen".'³⁰

Vinnie bezat overredingskracht, zoveel overredingskracht dat de Colombo-familie beroemd werd om haar vermogen mensen hun schulden te laten betalen. Dat was nog niet alles. Franzese had ook mannetjes binnen het bestuur van de staat die de Russen konden helpen aan de groothandelsvergunningen die ze nodig hadden om de overheid op te kunnen lichten.

De Russen hadden Franzese absoluut nodig, en hij wist hoe zijn troeven uit te spelen. 'We kwamen overeen om de illegale opbrengsten te delen, 75 procent voor mij, 25 procent voor hen,' zei hij.³¹ 'De overeenkomst werd vastgelegd voor alle vijf misdaadfamilies, en ik

* Hoewel hij met Russische gangsters samenwerkte en vaak een Rus werd genoemd, was Markowitz eigenlijk een Roemeen.

nam het deel van de illegale opbrengsten voor de Colombo-familie voor mijn rekening.’

Al snel kwam het geld met bakken binnen – van 5 miljoen tot meer dan 8 miljoen dollar per week. Toen de onderneming werd uitgebreid, stegen de winsten tot wel 100 miljoen dollar per maand, wat neerkomt op meer dan een miljard per jaar. De Italianen profiteerden hier verreweg het meest van, maar op hun beurt waren ook de lucratieve criminele carrières van Markowitz en Bogatin goed onderweg.

En dus ging David Bogatin in 1984, op het toppunt van zijn succes, op appartementenjacht in New York. Bogatin had weliswaar een stuk minder verdiend dan Franzese, maar na zeven jaar in New York had hij inmiddels toch genoeg geld weggezet om vastgoed te kunnen kopen waar hij maar wilde. De laatste tien jaar waren er duizenden Russische Joden net als hij in Brighton Beach, Brooklyn, gaan wonen. Bogatin had zijn zinnen echter op iets prestigieuzers gezet.

Bogatin ging niet op zoek naar een huis in Brighton Beach, maar richtte zich op een opzichtig achteenvijftig verdiepingen tellend gebouw midden in Manhattan, met overal spiegels, koper en gouden platen. Het was een monument van dikdoenerigheid met als entree een atrium overdekt met witgeaderd roze marmer en een 18 m hoge waterval die uitkeek op een hangende promenade, luxewinkels en cafés. De *AIA Guide to New York City* typeerde het als ‘fantasia voor de vermogende shopper’, maar haastte zich wel toe te voegen dat het ontwerp meer weg had van een doorsnee ‘alcoholvrij drankje’ dan van chique champagne.³²

Ada Louise Huxtable, architectuurcriticus van *The New York Times*, noemde het gebouw ‘grandioos onbeduidend’, terwijl een andere redacteur het in de *Times* afserveerde als ‘belachelijk buitensporig’ en ‘opzichtig, zelfs pretentius’.³³ De voorkeur voor overdaad van de projectontwikkelaar was zelfs zo groot dat hij bewust het aantal verdiepingen van het gebouw overdreef. Op die manier kon hij namelijk zeggen dat hij op de achtenzestigste verdieping woonde,

terwijl het gebouw in werkelijkheid achtenvijftig verdiepingen telde. Het adres van dit gebouw was 721 Fifth Avenue, en het stond bekend als Trump Tower.